2024/440

6.2.2024 г.

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2024/440 НА КОМИСИЯТА

от 2 февруари 2024 година

относно използването на дозови коефициенти за оценката на ефективната доза и еквивалентната доза за целите на Директива 2013/59/Евратом на Съвета

(нотифицирано под номер C(2024) 563)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (наричан по-долу за краткост „Договорът за Евратом“), и по-специално член 33, втора алинея и член 106а от него, в който се прави позоваване на член 292 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

след като се консултира с групата от експерти, посочена в член 31, първа алинея от Договора за Евратом,

като има предвид, че:

(1) В член 2, буква б) от Договора за Евратом се предвижда установяването на единни стандарти с цел опазване здравето на работниците и на населението срещу опасностите, произтичащи от йонизиращите лъчения.

(2) За да бъде постигната тази цел, с член 31 от Договора за Евратом на Съвета се възлага задачата да установява тези основни стандарти по предложение на Комисията, а с член 32 се разрешава тези основни стандарти да бъдат преразглеждани или допълвани.

(3) Съветът прие няколко директиви, в които се определят основни стандарти за безопасност с цел опазване здравето на работниците, пациентите и населението срещу опасностите, произтичащи от йонизиращите лъчения. Най-новата от тях е Директива 2013/59/Евратом на Съвета ([1]).

(4) Съгласно Директива 2013/59/Евратом излагането на лъчение на професионално облъчвани лица трябва да се оценява за всеки работник индивидуално въз основа на измервания. При основаващата се на такива измервания оценка на ефективната и на еквивалентната доза се използват научно установени стойности и взаимозависимости, а именно дозови коефициенти, които се публикуват от Международната комисия по радиологична защита (*International Commission on Radiological Protection — ICRP*) (наричана по-долу за краткост „МКРЗ“). Член 13 от Директива 2013/59/Евратом изисква държавите членки да използват тези дозови коефициенти.

(5) През 2022 г. МКРЗ завърши петтомна поредица *ICRP Publications on Occupational Intakes of Radionuclides* [*Публикации на МКРЗ относно професионалното постъпване на радионуклиди в организма*], части 1—5 ([2]), която съдържа актуализиран набор от дозови коефициенти за професионално облъчване от постъпване на радионуклиди в организма и обхваща най-често използваните радионуклиди, включително радона.

(6) След издаването на тези публикации на МКРЗ Комисията прикани групата от експерти, посочена в член 31 от Договора за Евратом, да представи становище относно актуализираните дозови коефициенти. В тяхното становище от 28 юни 2023 г. се изтъква, че като се имат предвид както усъвършенстваната методика, така и прилагането ѝ за голям брой радионуклиди, поредицата от публикации на МКРЗ и всички съдържащи се в тях дозови коефициенти са уникални в международен план и отразяват най-новите постижения в тази област. Поради това групата от експерти се произнесе в полза на използването на актуализираните дозови коефициенти за оценката на ефективната доза и еквивалентната доза за целите на Директива 2013/59/Евратом на Съвета.

([1]) Директива 2013/59/Евратом на Съвета от 5 декември 2013 г. за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение, и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом (ОВ L 13, 17.1.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj).

([2]) *ICRP Publications* [*Публикации на МКРЗ*] 130 (2015 г.), 134 (2016 г.), 137 (2017 г.), 141 (2019 г.), 151 (2022 г.).

(7) Съгласно член 33, първа алинея от Договора за Евратом всяка държава членка е длъжна да приема съответните законови, подзаконови и административни разпоредби, за да осигури спазването на основните стандарти. Поради това е целесъобразно да се отправят препоръки за хармонизиране на разпоредбите, приложими в държавите членки, по отношение на използването на актуализираните дозови коефициенти на МКРЗ от компетентните органи на държавите членки, за да се осигури съгласуваното прилагане на съответните разпоредби на Директива 2013/59/Евратом в целия Съюз,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

За целите на Директива 2013/59/Евратом, при оценката на ефективната доза и на еквивалентната доза при вътрешно облъчване държавите членки следва да използват *ICRP Publications on Occupational Intakes of Radionuclides* [*Публикации на МКРЗ относно професионалното постъпване на радионуклиди в организма*], части 1—5 (Публикации 130, 134, 137, 141 и 151 на МКРЗ).

Адресати на настоящата препоръка са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 2 февруари 2024 година.

За Комисията
Kadri SIMSON
Член на Комисията